การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ จังหวัดอ่างทอง

Analysis of Causal Relationship between Factors Affecting Participation in Savings Plans for Old Age Pensions Through National Saving Fund of Informal Employees in Angthong Province

ณัฐิกา ธนะขว้าง[1*] และ ธีระวัฒน์ จันทึก[2]
Nuttika Thanakwang[1*] and Thirawat Chantuk[2]

[1,2] คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
[1,2] Faculty of Management Science Silpakorn University
[*]Corresponding author E-mail: fn26042014@gmail.com

วารสารราชมงคลล้านนา
RMUTT Journal of Rajamangala Lanna

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของการเข้าร่วมแผนการออมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ แรงงานนอกระบบ ในจังหวัดอ่างทอง ที่เข้าร่วมแผนการออมหรือเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมแผนการออม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยใช้ดัชนีวัดความกลมกลืน 5 ดัชนี ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ , ค่า GFI , ค่า RMSEA , ค่า NNFI และค่า CFI

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ สังคมและเศรษฐกิจ ผลตอบแทนทางการเงินและสถาบันการออม เป็นตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการเข้าร่วมแผนการออม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.11-0.76 ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน สังคมและเศรษฐกิจ ยังเป็นตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางอ้อมอีกทางหนึ่งด้วย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.11-0.33 สำหรับการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของการเข้าร่วมแผนการออมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) เท่ากับ 283.44 โดยมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .06 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.95 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.95 และค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.021 ดังนั้น ในการกระตุ้นแรงงานนอกระบบให้เข้าร่วมแผนการออมเพื่อสร้างเงินบำนาญยามชราภาพ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเน้นย้ำถึงความสำคัญของกองทุนการออมแห่งชาติ ให้รับรู้ถึงภาพลักษณ์ว่า เป็นสถาบันการออมที่เปิดโอกาสให้เข้าร่วมแบบสมัครใจ มีความยืดหยุ่นสูง มีความน่าเชื่อถือ มีชื่อเสียงหรือมีภาพลักษณ์ที่ดี และมีช่องทางการติดต่อง่าย

คำสำคัญ : แผนการออม, เงินบำนาญยามชราภาพ, กองทุนการออมแห่งชาติ, แรงงานนอกระบบ

Abstract

This research aims to study causal factors that affected participation in savings plans for old age pensions through National Saving Fund of informal employees and to examine concordance between structural model of participation in savings plans and empirical data. Samples in this research were 400 informal employees in Angthong province who were member of the National Saving Fund. A tool used in this research was a questionnaire about causal factors that affected participation in savings plans for old age pensions through the National Saving Fund. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean and standard deviation. Statistics used for hypothesis testing were 5-indicator harmony index, Chi-square, GFI, RMSEA, NNFI and CFI.

Results showed that causal factors - financial plans, supporting policies from the government, social and economy, financial return, and Saving institution – directly affected participation in savings plans for old age pensions through the National Saving Fund, with coefficient influence of 0.11-0.76. In addition, financial, social and economical plans were also indirectly affect the participation, with coefficient influence of 01..-0.33. Regarding concordance between structural model of participation in savings plans and empirical data, the concordance were found through Chi-square of 283.44, probability of .06, GFI = 0.95, RMSEA = 0.021, and CFI = 0.95. Therefore, to stimulate informal employees to participate in savings plans for old age pensions through the National Saving Fund, the government and relevant authorities will need to emphasize the importance of the National Saving Fund. Moreover, they should be convinced of the image that the institution opened an opportunity for them to join voluntarily. The institution was highly flexible, reliable, famous with good image, and easily accessible.

Keyword : Savings Plans , Old Age Pensions , National Saving Fund , Informal Employees

บทนำ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2557) ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแรงงานนอกระบบในเดือน ก.ค. - ก.ย. 2557 พบว่ามีจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด 38.4 ล้านคน แบ่งเป็น แรงงานนอกระบบซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานแต่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงานถึง 22.1 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 57.6 ในขณะที่อีก 16.3 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 42.4 เป็นแรงงานในระบบที่ได้รับความคุ้มครอง หรือมีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน

จากการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2557 ในเดือน มิ.ย. – ส.ค. 2557 พบว่า มีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ปี 2537 มีจำนวนผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 6.8 ของประชากรทั้งประเทศ และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.4 ร้อยละ 10.7 ร้อยละ 12.2 ในปี 2545 2550 2554 ตามลำดับ และปี 2557 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 14.9 กล่าวได้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในอาเซียนที่เข้าสู่สังคมผู้สูงวัย หรือ Aging Society (มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด) ในขณะที่วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557)

ประเทศไทยมีผู้สูงอายุกว่าครึ่งหนึ่งที่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 400 – 3,000 บาทต่อเดือน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87) พึ่งพิงรายได้จากบุตรหลาน และมีผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 10 ที่พึ่งพิงรายได้จากเบี้ยยังชีพ เงินบำเหน็จบำนาญที่ได้จากการออมและการลงทุนเป็นหลัก ผู้สูงอายุร้อยละ 31 ไม่มีการเก็บออม และผู้สูงอายุร้อยละ 42 มีปัญหารายได้ไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิต (กองทุนการออมแห่งชาติ, 2558)

กองทุนการออมแห่งชาติ เป็นนโยบายของรัฐบาลเพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระหรืออยู่นอกระบบบำเหน็จบำนาญ หรือกองทุนเอกชนที่มีนายจ้างจ่ายสมทบแล้ว ได้ออมเงินเพื่อใช้ในยามเกษียณ โดยรัฐจะจ่ายสมทบให้ส่วนหนึ่ง และเมื่อผู้ออมมีอายุครบ 60 ปี ก็จะได้รับเงิน

บำนาญเป็นรายเดือนตลาดชีพ ถือเป็นการสร้างหลักประกันให้กับชีวิตในยามที่ไม่มีรายได้ประจำ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ จังหวัดอ่างทอง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมหรือปรับปรุงรูปแบบการสร้างเงินบำนาญยามชราภาพในระบบกองทุนการออมแห่งชาติให้เหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันให้กับชีวิตในยามที่ไม่มีรายได้ประจำ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ จังหวัดอ่างทอง

2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ จังหวัดอ่างทอง กับข้อมูลเชิงประจักษ์

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการออม

การออม หมายถึง การเก็บสะสมรายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายเพื่อการบริโภค หรือเป็นรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต แล้วนำไปเก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต (พรพรรณ วัฒนวิชัย, 2545: 12)

แบบจำลองสำคัญที่เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภค และพฤติกรรมการออมของคนในระบบเศรษฐกิจ คือ แบบจำลองวงจรชีวิตและรายได้ถาวร (Life-cycle Permanent Income Hypothesis) ที่มาจากผลงานวิจัยของ Modigliani and Brumberg (1954) และ Friedman (1975) ซึ่งได้อธิบายว่า ผู้บริโภคจะพยายามจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งชีวิต เพื่อรักษาระดับการบริโภคให้เป็นไปอย่างราบรื่นตลาดช่วงอายุขัยของตน (Consumption Smoothing)

แรงงานนอกระบบ

แรงงานนอกระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง หรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงานเช่นเดียวกับแรงงานในระบบ (แรงงานในระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557)

จากการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2557 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแรงงานนอกระบบในไตรมาสที่ 3 เดือน กรกฎาคม – กันยายน พ.ศ. 2557 พบว่า จากผู้มีงานทำทั้งหมด 38.4 ล้านคน เป็นแรงงานนอกระบบ 22.1 ล้านคน หรือร้อยละ 57.6 (ชายร้อยละ 54.8 หญิงร้อยละ 45.2) และเป็นแรงงานในระบบ 16.3 ล้านคน หรือร้อยละ 42.4 (ชายร้อยละ 54.0 หญิงร้อยละ 46.0) จะเห็นว่า ผู้มีงานทำที่เป็นแรงงานนอกระบบมีสัดส่วนมากกว่าแรงงานในระบบ

ผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ดำเนินการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2557 ในเดือนมิถุนายน – สิงหาคม พ.ศ. 2557 สรุปผลที่สำคัญได้ ดังนี้ ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ในปี 2537 มีจำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 6.8 ของประชากรทั้งประเทศ และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.4 ร้อยละ 10.7 ร้อยละ 12.2 ในปี 2545 2550 2554 ตามลำดับ ผลการสำรวจครั้งนี้ พบว่า มีจำนวนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 14.9 ของประชากรทั้งหมด (ชายร้อยละ 13.8 และหญิงร้อยละ 16.1)

กองทุนการออมแห่งชาติ

กองทุนการออมแห่งชาติ หรือ กอช. หมายถึง กองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 เป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ

วารสารราชมงคลล้านนา Journal of Rajamangala Lanna

ผู้เป็นสมาชิก กอช. จะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยที่มีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือสมาชิกกองทุนอื่นหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่น

การจ่ายเงินเข้ากองทุนมาจาก 2 ฝ่าย คือ

1.สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนไม่ต่ำกว่าครั้งละ 50 บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งๆ ต้องไม่เกิน 13,200 บาท

2.รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของสมาชิกและเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสม โดยมีอัตราตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

อายุสมาชิก	อัตราเงินสมทบต่อเงินสะสม	เงินสมทบสูงสุด
15 ปี - 30 ปี	ร้อยละ 50	600 บาท/ปี
> 30 ปี - 50 ปี	ร้อยละ 80	960 บาท/ปี
>50 ปี - 60 ปี	ร้อยละ 100	1,200 บาท/ปี

การจ่ายเงินออกจากกองทุน เป็นกรณีต่างๆ ดังนี้

1.กรณีสมาชิกอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ให้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวไปตลาดอายุขัย ทั้งนี้ ในวันที่คำนวณบำนาญหากเงินในบัญชีของสมาชิกผู้ใด เมื่อคำนวณบำนาญแล้วมีจำนวนน้อยกว่าบำนาญขั้นต่ำ สมาชิกผู้นั้นจะได้รับ “เงินดำรงชีพ” เป็นจำนวนเท่ากับเงินบำนาญขั้นต่ำเป็นรายเดือนจนกว่าเงินในบัญชีจะหมด

2.กรณีสมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ โดยให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบจะจ่ายเป็นเงินบำนาญให้สมาชิกเมื่ออายุครบ 60 ปี

3.กรณีสมาชิกลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประ-โยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน

4.กรณีสมาชิกเสียชีวิต กองทุนจะจ่ายเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกผู้ตายให้แก่บุคคลที่สมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน หรือหากมิได้แสดงเจตนาไว้จะจ่ายให้แก่ทายาท อนาคต (กองทุนการออมแห่งชาติ, 2558)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรเวศม์ สุวรรณระดา และ สมประวิณ มันประเสริฐ (2550) ได้ศึกษาปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออมของผู้มีงานทำในประเทศไทย : การศึกษาข้อมูลจากการสำรวจในระดับจุลภาค มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออม -ไม่ออมของผู้มีงานทำ รวมถึงปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมในระยะยาวเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดอัตราการออมของผู้มีงานทำที่เป็นผู้ออม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออมของผู้มีงานทำ (หรือไม่ออม) พบว่า รายได้และความสม่ำเสมอของการได้รับรายได้จะส่งผลให้ผู้มีงานทำออมเงิน แต่หากผู้มีงานทำต้องกู้ยืมเงินก็จะทำให้กลายเป็นผู้ไม่ออมเงิน การมีลักษณะนิสัยรู้จักการวางแผนในการดำเนินชีวิตจะส่งผลให้ผู้มีงานทำออมเงิน หากมีบุตรมากขึ้นผู้มีงานทำก็จะมีแนวโน้มกลายเป็นผู้ไม่ออมเงิน นอกจากนี้ ความรู้เกี่ยวกับการเงินก็จะส่งผลต่อการเป็นผู้ออมเงินด้วย

วันวิสาข์ จำรัส (2552) ได้ศึกษาการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและความพึงพอใจในการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผล

วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
RMUTL Journal of Humanities and Social Sciences

ต่อการออมประเภทต่างๆ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมกับธนาคารมากที่สุด คือ ผู้อื่นชักชวน/พนักงานชักชวน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมกับบริษัทประกันชีวิตมากที่สุด คือ เพื่อเป็นหลักประกันให้ตนเองและครอบครัว ปัจจัยที่มีผลต่อการออมกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพมากที่สุด คือ เพื่อเป็นไว้ใช้ในยามชราภาพ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมในการลงทุนสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ทางการเงินมากที่สุด คือ เพื่อเป็นหลักประกันให้ตนเองและคนในครอบครัว และเพื่อเก็งกำไร ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์และสถาบันการเงินอื่นมากที่สุด คือ เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามชราภาพ

วรัญญา ทองทวีศรี (2552) ได้ศึกษารูปแบบการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของประชาชนในเขตชนบท อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการออม ปัจจัยที่มีผลต่อการออม และความพึงพอใจที่มีผลต่อการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการออมส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบเงินฝากธนาคารมากที่สุด ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในรูปแบบเงินฝากธนาคาร ได้แก่ ต้องการเก็บเงินไว้ยามเจ็บป่วย / ชราภาพมากที่สุด รองลงมา คือ ต้องการเก็บออมไว้ให้บุตรหลาน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในรูปแบบสมาชิกชมรมฌาปนกิจสงเคราะห์ ได้แก่ เพื่อใช้ในการประกอบพิธีฌาปนกิจของตนเอง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในรูปแบบสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วย / ชราภาพ รองลงมา คือ มีผลตอบแทนคุ้มค่าและแน่นอน ต้องการเก็บออมไว้ให้บุตรหลาน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในรูปแบบประกันชีวิต ได้แก่ ประกันชีวิตให้ความคุ้มครองหลายด้าน

นพแสน พรหมอินทร์ (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีการวางแผนชีวิต การวางแผนทางการเงิน การคิดและวางแผนการออมเงินเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ มีสัดส่วนการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่ไม่มีลักษณะดังกล่าว ปัจจัยหลักที่หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ คือ ให้ผลตอบแทนสูง รองลงมา ได้แก่ ความสะดวกในการใช้บริการ พนักงานให้การแนะนำ และดูแลเป็นอย่างดี การจ่ายภาระผูกพันที่ได้รับเงินต้นคืนแน่นอนไม่สูญหาย และปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพมากที่สุด คือ การวางแผนทางการเงิน รองลงมา ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน สัดส่วนสมาชิกในครัวเรือนที่ได้รับเบี้ยยังชีพคนชราต่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือน สัดส่วนสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่ได้ทำงานต่อจำนวนสมาชิกในครัวเรือน การวางแผนชีวิต การคาดการณ์ช่วงอายุที่มีชีวิตอยู่ และความสามารถในการออมตามลำดับ

จะเห็นว่า การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม รูปแบบ ปัจจัยกำหนดการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพในช่วงที่ผ่านมา ส่วนใหญ่มุ่งศึกษาถึงรูปแบบการออมทั่วๆไป อาทิ การออมกับสถาบันการเงิน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ฯลฯ แต่งานวิจัยที่เน้นการศึกษารูปแบบการออมที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง คือ ออมเพื่อใช้เป็นเงินบำนาญหรือใช้ดำรงชีพยามชราภาพ และใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานนอกระบบ ซึ่งเป็นแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศที่ยังไม่อยู่ภายใต้ความคุ้มครอง และยังไม่มีหลักประกันรายได้ยามชราภาพนั้น ยังไม่ค่อยได้รับความสนใจศึกษาวิจัยมากนัก ผลงานวิจัยจึงมีอยู่ค่อนข้างจำกัด ทำให้ยังไม่ทราบว่า หากมีรูปแบบการออมที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง คือ กองทุนการออมแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นสถาบันการออม ทำหน้าที่ดูแลและบริหารให้แรงงานกลุ่มนี้มีเงินบำนาญใช้ในการดำรงชีพยามชราภาพ จะมีปัจจัยใดบ้างที่จะมากำหนดความสำเร็จหรือมีปัจจัยใดบ้างที่จะกระตุ้นให้แรงงานนอกระบบมีการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ และจากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการกำหนดพฤติกรรมการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพ สามารถนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างกรอบแนวคิดของงานวิจัยในครั้งนี้

Journal of Rajamangala Lanna

กรอบแนวคิดของการวิจัย

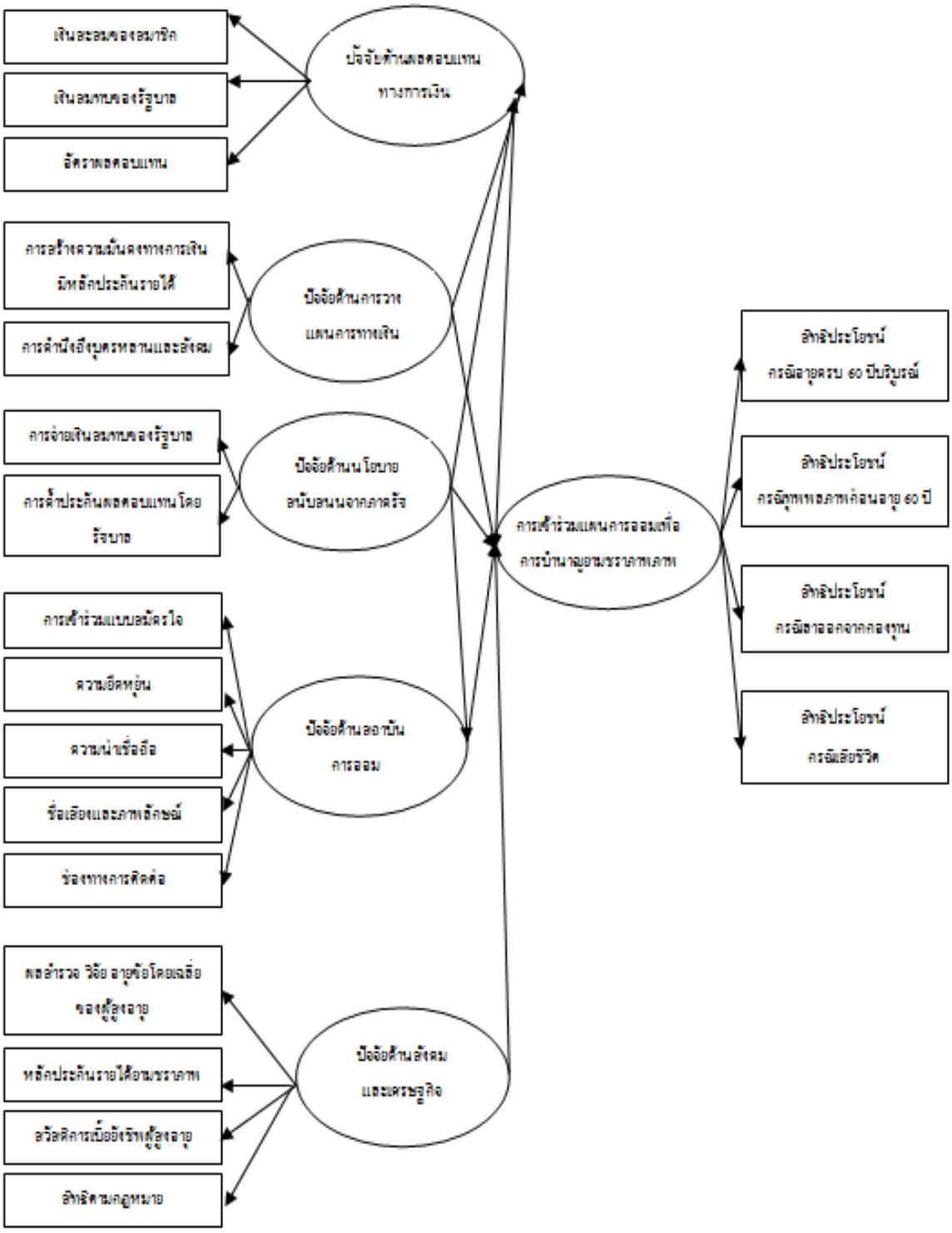

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

โมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ แรงงานนอกระบบในจังหวัดอ่างทอง อายุตั้งแต่ 15 - 60 ปี ที่เป็นสมาชิก กอช.

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้พิจารณาลักษณะข้อมูลที่จะต้องใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูง คือ การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) จึงใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ นั่นคือ ต้องมีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คน ต่อ 1 พารามิเตอร์ตัวอย่าง (Hair, Black, Babin & Anderson, 2010) ซึ่งในการวิจัยนี้มีการศึกษาตัวแปร จำนวน 20 ตัวแปร ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ แรงงานนอกระบบ ในจังหวัดอ่างทอง อายุตั้งแต่ 15 - 60 ปี ที่เข้าร่วมแผนการออมหรือเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 400 ตัวอย่าง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมแผนการออมฯ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นการเลือกตอบเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพฯลฯ ส่วนนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพ ลักษณะเป็นประโยคข้อความ ประกอบด้วยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นการให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อวิเคราะห์ประมวลผลหาค่าสถิติที่ต้องการ มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทั้งฉบับกับคะแนนเฉพาะในรายข้อนั้นๆ โดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน มาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ Item Total Correlation ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมโครงการแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ และดำเนินการเลือกปัจจัยที่มีค่า Correlation Item Total Correlation ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

3. การวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์และคำนวณขนาดอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัย ได้แก่ ค่าสถิติไค-สแควร์ เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่า ฟังก์ชั่นความสอดคล้องมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าค่าสถิติไค-สแควร์มีค่าต่ำมากหรือยิ่งเข้าใกล้ศูนย์มากเท่าใด แสดงว่า ข้อมูลโมเดลลิสเรลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Joreskog & Sorbom, 1993: 122; Hair; et al, 2010: 666, Diamantopoulos & Siguw, 2000: 83) สามารถตรวจสอบได้ 2 ทาง คือ

3.1 ดูจากค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) หากค่า p-value มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ข้อมูลโมเดลลิสเรลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างไม่มีนัยสำคัญ

3.2 ดูจากจำนวนเท่าของค่าสถิติไค-สแควร์ต่อค่าองศาอิสระ หากค่าสถิติไค-สแควร์ มีค่าน้อยกว่า 3 เท่า

วารสารราชมงคลล้านนา Journal of Rajamangala Lanna

ของค่าองศาอิสระ (Hair; et al, 2010: 668) ถือว่าข้อมูลโมเดลลิสเรลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square of Approximation : RMSEA) เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความไม่สอดคล้องของแบบจำลองที่สร้างขึ้นกับเทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของประชากร ซึ่งบราวน์และคูเดค (Browne & Cudeck, 1993: 144) อธิบายไว้ว่า ค่า RMSEA ที่น้อยกว่า .05 แสดงว่า มีความกลมกลืนสนิท

ผลการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบ-ถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้ส่วนตัวต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการครองชีพต่อเดือน (รวมสมาชิกในครอบครัว) 10,001-20,000 บาท มีช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับแผนการออม หรือ กอช. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ และส่วนใหญ่เข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ พบว่า มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านผลตอบแทนทางการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่มีความเห็นต่อปัจจัยด้านการวางแผนการเงิน ปัจจัยด้านนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ ปัจจัยด้านสถาบันการออม และปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยเชิงสาเหตุ พิจารณาได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม (หลังปรับโมเดล)

รายการ	เกณฑ์	ค่าที่คำนวณได้	ผลการพิจารณา
X^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	283.44	-
df	-	160	-
p-value	P>0.05	0.06	-
X^2/df	$X^2/df<2$	1.77	ผ่านเกณฑ์
CFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.95	ผ่านเกณฑ์
GFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.95	ผ่านเกณฑ์
AGFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.95	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	ค่าเข้าใกล้ 0.0	0.021	ผ่านเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี หรือโมเดลมีความเที่ยงตรงสูง พิจารณาได้จากค่าสถิติไค-สแควร์ มีค่า 283.44 โดยมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .06 สถิติไค-สแควร์ต่อระดับความเป็นอิสระน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.95 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.95 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ 0.90 และค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.021 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า โมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาโมเดลการวัด(Measurement Model) พบว่า ตัวแปรแฝงทุกตัวสามารถใช้แทนตัวแปรสังเกตได้ดี โดยน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 โมเดลการวัดมีรายละเอียดที่

วารสารราชมงคลล้านนา RMUTL Journal of Rajamangala Lanna

สำคัญ คือ ตัวแปรแฝงปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.66 - 0.68 ตัวแปรแฝงปัจจัยด้านนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.66 – 0.70 ตัวแปรแฝงปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.57 – 0.72 และตัวแปรแฝงปัจจัยด้านผลตอบแทนทางการเงิน มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.64-0.67 ตัวแปรแฝงปัจจัยด้านสถาบันการออม มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.62-0.68 และตัวแปรแฝงปัจจัยด้านการเข้าร่วมแผนการออมฯ มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.48-0.51 ตามภาพที่ 2

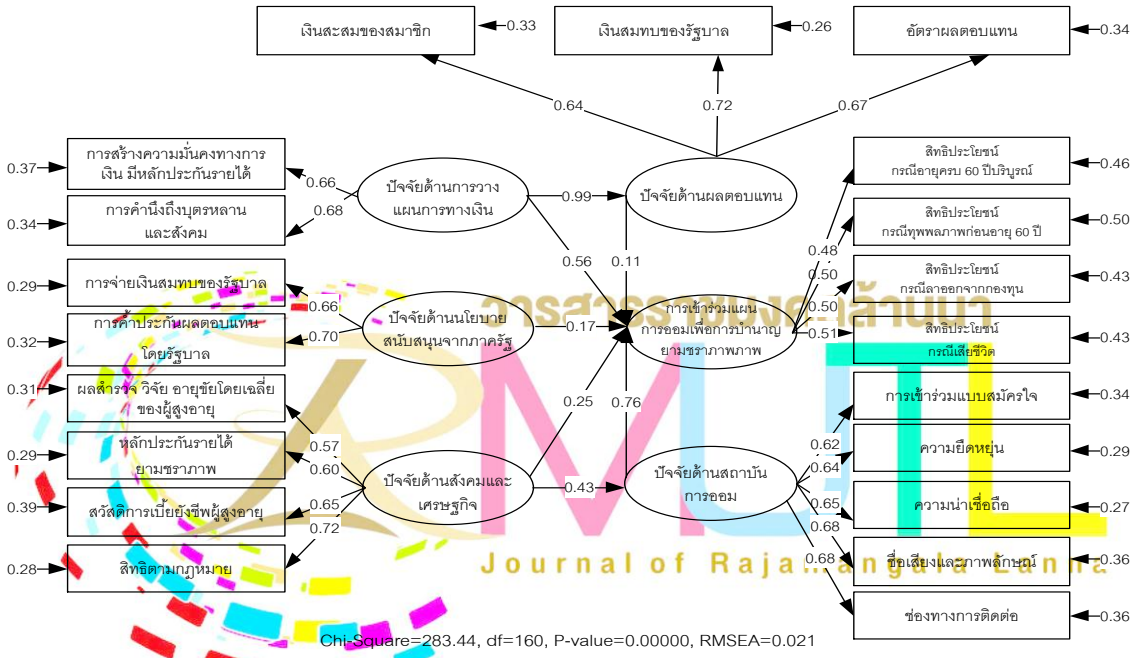

ภาพที่ 2 แสดงความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ (หลังปรับโมเดล)

ตารางที่ 3 อิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อตัวแปรการเข้าร่วมแผนการออมฯ

ตัวแปรเชิงสาเหตุ	การเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพ ผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ ของแรงงานนอกระบบ		
	DE	IE	TE
การวางแผนทางการเงิน	.56	.11	0.67
นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ	.17	-	0.17
ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	.25	0.33	0.58
ผลตอบแทนทางการเงิน	.11	-	0.11
สถาบันการออม	.76	-	0.76

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการอมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ พบว่า ตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการเข้าร่วมแผนการออม ได้แก่ ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ สังคมและเศรษฐกิจ ผลตอบแทนทางการเงิน และสถาบันการออม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.11-0.76 และพบว่า ปัจจัยด้านการวางแผนทางการเงิน สังคมและเศรษฐกิจ ยังเป็นตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเข้าร่วมแผนการออมอีกทางหนึ่งด้วย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.11-0.33 และเมื่อพิจารณาการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ ซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า สถาบันการออม เป็นตัวแปรสาเหตุที่ส่งอิทธิพลรวมสูงสุด รองลงมา คือ การวางแผนทางการเงิน สังคมและเศรษฐกิจ นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ และผลตอบแทนทางการเงิน ตามลำดับ

สำหรับการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของการเข้าร่วมแผนการออมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) เท่ากับ 283.44 โดยมีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .06 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.95 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.95 และค่ามาตรฐานดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองส่วนที่เหลือ (RMSEA) เท่ากับ 0.021

ดังนั้น ในการกระตุ้นให้แรงงานนอกระบบให้เข้าร่วมแผนการออมเพื่อสร้างเงินบำนาญยามชราภาพโดยผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเน้นย้ำให้แรงงานนอกระบบเห็นความสำคัญของสถาบันการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูนพิสมัย นามเทพ (2550) , วันวิสาข์ จำรัส (2552) และ ชนธิชา พรรณสมัย (2556) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม , การออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของประชาชน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสถาบันการออมส่งผลต่อพฤติกรรมการออมอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ในด้านการกำหนดแนววางในการส่งเสริมหรือปรับปรุงรูปแบบการสร้างเงินบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติที่เหมาะสม เพื่อเป็นการสรางความมั่นคงทางการเงิน และเป็นหลักประกันรายได้ให้กับชีวิตในยามชราภาพที่ไม่มีรายได้ประจำ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะแนวทางในการกระตุ้นให้แรงงานนอกระบบ ตัดสินใจเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

ด้านสถาบันการออม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเน้นย้ำให้แรงงานนอกระบบเห็นความสำคัญของสถาบันการออม ในที่นี้ ก็คือ กองทุนการออมแห่งชาติ โดยจะต้องพยายามสื่อสารให้รับรู้ถึงภาพลักษณ์ของสถาบันการออมหรือกองทุนนี้ว่า เป็นสถาบันการออมที่เปิดโอกาสให้เข้าร่วมแบบสมัครใจ มีความยืดหยุ่นสูง มีความน่าเชื่อถือ มีชื่อเสียงหรือมีภาพลักษณ์ที่ดี และมีช่องทางการติดต่อที่ง่าย

ด้านการวางแผนทางการเงิน จะต้องมีการส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบตระหนักถึงความสำคัญและลงมือวางแผนทางการเงิน

ด้านสังคมและเศรษฐกิจ จะต้องส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบรู้ทันและตระหนักถึงสถานการณ์ทางสังคมที่ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

ด้านนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ การชูจุดเด่นนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ โดยการจ่ายเงินสมทบให้ทุกครั้งตามเกณฑ์อายุเมื่อสมาชิกมีการส่งเงินเข้ากองทุน การค้ำประกันผลตอบแทน

ด้านผลตอบแทนทางการเงิน การเน้นย้ำผลตอบแทนทางการเงินที่ค่อนข้างสูงหากเปรียบเทียบกับการออมในรูปแบบใกล้เคียงกัน โดยรัฐบาลค้ำประกันผลตอบแทนในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน

RMUTL Journal of Humanities and Social Sciences

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อมูลเพียงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมแผนการออมเพื่อการบำนาญยามชราภาพผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ ผู้วิจัยเห็นว่า โอกาสต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ที่ขัดขวางการเข้าร่วมแผนการออม หรือปัญหา อุปสรรคที่ทำให้ผู้ที่เข้าร่วมแผนการออมแล้ว ไม่สามารถส่งเงินเข้ากองทุนได้อย่างต่อเนื่องตามเงื่อนไข รวมทั้งควรมีการศึกษาถึงจำนวนเงินหรืออัตราเงินออมที่เห็นว่าเหมาะสมและจะเป็นเงินบำนาญที่เพียงพอต่อการดำรงชีพในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กองทุนการออมแห่งชาติ. (2558). **พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2545**. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา http://www.NSF.or.th. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2558.

นพแสน พรหมอินทร์. (2554). **พฤติกรรมการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรพรรณ วัฒนวิชัย. (2545). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจฝากเงินในโครงการของธนาคารโรงเรียนของนักศึกาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี** (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.

วันวิสาข์ จำรัส. (2552). **การออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.** การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรัญญา ทองทวีศรี. (2552). **รูปแบบการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราภาพของประชาชนในเขตชนบท อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.** การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรเวศม์ สุวรรณระดา และ สมประวิณ มันประเสริฐ. (2550). **ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออมของผู้มีงานทำในประเทศไทย : การศึกษาจากข้อมูลการสำรวจในระดับจุลภาค** (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **การสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **สรุปผลที่สำคัญการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2557.** กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.

Diamantopoulos A. and Siguaw J. A.(2000). **Introducing LISREL**. London: Sage Publications.

Franco Modigliani and Richard Brumberg. (1954). **Utility Analysis and the Consumption Function: An Interpretation of the Cross-Section Data. In Post-Keynesian Economics.** Eds: Kenneth Kuhihara, New Brunswick, NJ: Rutgers University Press.

Hair J. Blach W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). **Multivariate data analysis (7thed.)**. Upper saddle River New Jersey: Pearson Education International.

John Maynard Keynes. (1936). **The General Theory of Employment, Interest and Money**. London: MacMillan.

Martin Browning and Annamarai Lusardi. (1996). Household Saving: Micro Theories and Micro Facts. **Journal of Economic Literature**. Vol. 34, No. 4.

Milton Friedman. (1957). **A Theory of the Consumption Function**. Princeton: Princeton University Press.

วารสารราชมงคลล้านนา Journal of Rajamangala Lanna